ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

№ 5 (234), травень 2024 р.

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ високопреосвященнішого Михаїла, митрополита Луцького і Волинського, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії Православної Церкви України

Христос воскрес!
Дорогі брати і сестри!

Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його;
нехай побіжать від лиця Його всі ненависники Його.
Пс. 67:2

Сьогодні наша багатостраждальна Україна, святкуючи світле Христове Воскресіння, йде своєю голгофською дорогою, зранена й облита кров'ю і пошматована снарядами, боронить свою землю і свободу. Українці – це народ, який плекає любов та прощення, милосердя та співчуття, підносить свої молитви до Отця Небесного, прохаючи про перемогу й довгоочікуваний мир. Нині Україна волає до світу, просячи про допомогу, бо хоче жити мирним та щасливим життям, хоче жити і голосити усім Христові слова: «Мир вам!» (Ін. 20:19). І цей мир приносить із собою Воскресіння Христове. Воскреслий Христос дарує розп'ятій Україні надію, що зло буде переможено, що демонічні сили буде знищено.

Свідомість того, що Господь не лише бачить наше страждання, але й несе його на Собі, додає нам наснаги та мужності долати нечувані випробування, з якими зіткнувся український народ упродовж багатьох років.

Мільйони наших братів і сестер потерпають від повномасштабного збройного вторгнення московії, втрачаючи життя, домівки, рідних і близьких, та несуть на собі рани війни. Щодня агресор забирає життя наших воїнів, калічить мирних людей, спричиняє величезні руйнації…

У ці сумні часи євангельська Благовість пригадує та запевняє нас у неминучій переміні скорботних сліз Христових учнів, які були свідками Його страждань і смерті, на сльози радості від споглядання Його славного Воскресіння: «Так і ви маєте печаль нині; але Я знову побачу вас, і зрадіє серце ваше, і радості вашої ніхто не відбере від вас» (Ін. 16:22).

Подія Христового Воскресіння дала світові нову світлу сторінку людського буття на землі. Відбулася вона майже 2000 років тому поблизу Єрусалима, але змінила життя всього людства й кожного з нас, де й коли б ми не проживали. Христова Пасха стала центром і непохитною основою християнської віри. І хоч нам доводиться бачити, як смерть забирає наших дорогих і близьких, ми віримо і знаємо, що людина, яка в земному житті йде за Христом, не помирає, а продовжує жити у Христі навіть після своєї тілесної смерті. Ми віримо, що якщо воскрес Христос, то воскресне й кожен, хто вірує в Нього, адже Він навчав: «Я є воскресіння і життя; хто вірує в Мене, якщо і помре, оживе» (Ін. 11:25).

Віра у воскреслого Христа відкрила людям можливість знати Істину, ту вічну Божественну Істину, яка робила й робить вільними і щасливими. Христос подарував людям можливість ще тут, на землі, під час цього короткочасного життя особисто зустріти Його як вічного Бога, прийняти Його в свою душу і насолоджуватися спілкуванням із Ним. Хресні страждання Ісуса Христа і Його воскресіння стали підґрунтям зіслання Святого Духа і заснування Церкви.

Пасха – це свято перемоги любові над ненавистю, радості над смутком, миру над війною; це перемога духу над тілом, життя над смертю. Христос воскресає із гробу, щоб воскресити й обдарувати перемогою тих, кого поглинули смерть, неволя і приниження.

Нехай радість Христового Воскресіння стане для кожного з нас джерелом християнської надії, яка вказує безпечний шлях серед темряви і випробувань. Нехай пасхальне світло Христа освітить наші сумніви та зробить нас учасниками Його вічної перемоги.

Дорогі брати і сестри! Сердечно вітаю всіх вас зі світлим торжеством Воскресіння Христового! Особливо вітаю наше звитяжне воїнство, капеланів, волонтерів, медиків і всіх тих, хто вимолює та виборює перемогу України. Молитовно єднаюся з тими, хто втратив своїх рідних: хай Воскреслий Спаситель приведе їх до вічного блаженства, а живим дарує Свою розраду й пасхальну надію на воскресіння.

Вітаю народних депутатів України від Волині: Ігоря Палицю, Степана Івахіва, Ірину Констанкевич, Ігоря Гузя, В'ячеслава Рубльова, Валерія Стернійчука. Вітаю начальника Волинської обласної військової адміністрації Юрія Погуляйка, голову Волинської обласної ради Григорія Недопада і весь депутатський корпус, луцького міського голову Ігоря Поліщука, голів районних державних адміністрацій, міських рад, голів об'єднаних територіальних громад і сільських старост із Пасхою Христовою. Молитовно бажаю мудрості, патріотизму і Божої допомоги у відповідальному служінні своєму народові в цей складний для всіх нас і нашої держави воєнний час.

Також вітаю всіх волинян – біженців од воєнного лихоліття, вітаю й українців діаспори, які пам'ятають своє волинське коріння, котрі нині у різних країнах моляться за Батьківщину й допомагають Україні здолати супостата.

Нехай Христос, Який воскрес із мертвих, береже нас у єдності й любові, дарує пасхальну радість і перемогу та мир нашій Вітчизні.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і християнська любов, яка є основою життя на землі й у вічності, нехай перебувають завжди з усіма вами!

Христос воскрес! Воскресне Україна!

Митрополит Луцький і Волинський
+ Михаїл

БУДЬМО ПИЛЬНІ

ВПБА ЗАСУДИЛА ЄРЕТИЧНУ ІДЕОЛОГІЮ РПЦ

Про це йшлося 4 квітня на засіданні круглого столу «Патріарх Кіріл і рішення „XXV Всемирного русского народного собора": злочинна сакралізація війни та доказ відступництва РПЦ від чистоти Православ'я».

За повідомленням сайта *vpba.edu.ua*, захід відбувся у Волинській православній богословській академії з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла, кандидата історичних наук. У ньому взяли також участь: ректор, кандидат богословських наук протоієрей Володимир Вакін, інші теологи, науковці, викладачі та студенти.

Високопреосвященний у виступі зазначив, що ідеологія «трьох братніх народів» пішла в небуття і починає панувати ідеологія «русского мира». За словами владики, церква, яка пропагує смерть і ненависть, освячує зброю для вбивства, відкололася від світового Православ'я. Замість пропагувати любов, розуміння, спираючись на слова Спасителя «з того знатимуть усі, що ви Мої ученики, якщо будете мати любов між собою» (Ін. 13:35), деякі представники РПЦ закликають до «священної війни». Що ця війна передбачає? Знищувати ворога, тобто Україну. Небезпечним є також і те, що в Україні ще багато прихильників МП, і хворобливі ідеї можуть бути нав'язані українцям.

Тож, виходячи з цього, архієрей виокремив: треба наголосити українцям, щоб не були сліпими і глухими. Треба усвідомити, що за цим «наказом русского собора» йде виконання. Хто його буде виконувати? Українці та московити повинні усвідомити, що це не просто війна, бойові дії. Ця війна за розум, серця, а не лише за територію. Архіпастир наголосив, що «українці повинні мати єдину, сильну, спільну ідею, аби зуміти протистояти ворогу і не піддаватися пропагандистським ідеям окупантів». Керуючий єпархією також зазначив, що цей круглий стіл покликаний визначити спільну позицію української церковної громади й звернути увагу на злочинність ідеології, яку пропагує московський патріарх і російська держава.

«Наше завдання як Академії, як богословів, науковців, тих, на чиїй території йде війна, – висвітлити та відділити цю неправду і запропонувати порядок денний завтрашнього дня», – каже о. Володимир Вакін.

Усвідомлюючи необхідність протистояти злу, агресії та неправді усією повнотою Православної Церкви, учасники зібрання звернулися до митрополита Луцького і Волинського Михаїла з проханням актуалізувати на вищому церковно-канонічному рівні питання суду над російськими відступниками від Православ'я та визнання тих, хто йде проти Божої правди й церковного вчення, такими, що вчать єретично, самі себе піддають анафемі й церковному забуттю (відлученню).

Оксана КАРНКОВСЬКА

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – **91241**.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: **www.pravoslaviavolyni.org.ua**

ТРЕТЯ НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ПАСХИ – ЖІНОК-МИРОНОСИЦЬ

Цього дня Церква особливо згадує святих жон-мироносиць і таємних учнів Христових – Йосифа Аримафейського і Никодима.

Усім відомо, як відбулася подія, що огласила всьому світові про диво Воскресіння Господнього. За давнім звичаєм єврейського народу, жінки принеси миро та інші пахощі до гробу, щоби намастити тіло Ісуса. Проте, зайшовши в печеру, не побачили там знятого із хреста покійника. Ангели сповістили, що Він воскрес і забраний до Отця Свого небесного.

З'явлення у цей час і в цьому місці жінок-мироносиць далеко не випадкове. Новину про Своє Воскресіння Спаситель вирішив повідати найдостойнішим людям. І ними обрано жінок.

Це Марія Клеопова, за переданням, дочка праведного Йосифа, обручника Пресвятої Діви Марії, від першого шлюбу. Вона була ще зовсім юною, коли Богородицю заручили з овдовілим Йосифом і ввели в його дім. Згодом вони подружилися, як сестри. Йосиф видав заміж дочку за свого родича Клеопу, тому вона йменується Марією Клеоповою.

Це Іванна, дружина Хузи, домоправителя царя Ірода. Вона була однією з жінок, що слідували за Христом під час Його проповіді та служили Йому.

Це праведні сестри Марфа та Марія, які увірували в Господа ще до воскрешення Ним їхнього брата Лазаря. Після вбивства

архідиякона Стефана й настання гоніння на Церкву вигнані з Лазарем із Єрусалима, допомагали йому в благовісті у різних країнах.

Отже, ці жінки (а можливо, й інші, не названі на ім'я) були удостоєні високої честі й відповідальності голосити світлу новину про Воскресіння Христа. Згадаймо про місце жінки в тогочасному ізраїльському суспільстві хоча б із цих слів притчі про чудесне нагодування: «А тих, які їли, було близько п'яти тисяч чоловіків, не рахуючи жінок і дітей» (Мф. 14:21). Тобто жінки не удостоювались повноцінної значимості поряд із мужами. І саме тому Воскреслий Спаситель зробив так, що роль жінки-матері в християнському світі піднесено до вищого рівня.

Доводиться чути закиди, що День матері має нібито глибше коріння, аніж день спомину жінок-мироносиць. Мовляв, ті юдейки – всього лиш виконавці обряду. Але ж бо жінка – це передусім мати, і кому як не жінкам зрозуміти радість Воскресіння рідної дитини після смерті. І цю радість дарував Ісус у першу чергу матерям, щоби їх діти, як і Він Сам, здобули життя вічне у Царстві Небесному.

Віталій КЛІМЧУК

ХРОНІКА

Керуючий єпархії – на презентації артефактів трипілля

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл *21 березня* побував на відкритті виставки «Трипілля – український Всесвіт». Захід в артгалереї «Образ» (просп. Волі, 2) представила ГО «Народний музей України».

Високопреосвященний у слові зазначив, що для цього вернісажу невипадково обрали весняне рівнодення: «Це культурні традиції, які існували в дохристиянський час та існують донині. Церква Христова і сьогодні пов'язує своє життя із деякими давніми обрядами. Хочу висловити вдячність голові обласної ради Григорію Недопадові за підтримку ідеї проведення цієї виставки. Під час спілкування з ним і виникла думка запросити на Волинь збирача старожитностей, у чиїй приватній колекції зберігаються трипільські артефакти. Вони дають можливість стверджувати, що культурний центр знаходиться саме в Україні», – каже владика.

Також на виставці було представлено репринти картин, присвячених трипільській цивілізації та українській космогонії художника Олега Шупляка.

Трипільська культура набула найбільшого розквіту в 5500–2750 рр. до Різдва Христового серед племен між Карпатами й Дніпром. У часи розквіту їм належали найбільші за розміром поселення у Європі. Вони займалися хліборобством, тваринництвом, гончарством, ткацтвом, торгівлею.

На виставці побували представники влади, краєзнавці, художники, поціновувачі старовини.

Ченці-рятувальники вже двічі виїздили на гасіння пожеж

Насельники чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця с. Жидичин Ківерецького деканату вже пів року трудяться як вогнеборці. Про це *21 березня* розповів телеканал «Суспільне. Луцьк».

У пожежній дружині – семеро добровольців: четверо іноків та троє місцевих жителів. Створили її через віддаленість сіл Жидичинського старостинського округу від державних пожежних частин. Раз на квартал рятувальники Державної служби надзвичайних ситуацій проводять з ними навчання.

За цей час ченцям-рятувальникам доводилось двічі виїжджати на гасіння пожеж, розповів ігумен Сильвестр (Громик), який керує командою. «Ми повинні чимшвидше переодягнутися і виїхати на місце загоряння. Маємо захисні костюми, шоломи, кисневі балони з масками», – каже отець.

Насельник обителі Ігор Химиця – водій рятувального авто – виконує обов'язки диспетчера. Він щодня звітує перед диспетчерською службою ГУ ДСНС про стан машини та членів команди.

ДСНС передала автомобіль і частково аварійно-рятувальне пожежне обладнання. Міська рада закупила частину додаткового спорядження, зобов'язана придбати паливно-мастильні матеріали.

Добровільну пожежну бригаду засновано на території обителі торік на Воздвиження хреста Господнього. Це спільний проєкт до Дня рятувальника (17 вересня) – монастиря, Луцької міськради та Головного управління ДСНС України у Волинській області.

Як відзначили Торжество Православ'я і новоліття у Троїцькому соборі

24 березня з цієї нагоди митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Богослужіння в кафедральному храмі та започаткував нову традицію.

У першу неділю Великого посту – Торжество Православ'я, свято на згадку про боротьбу наших одновірців за чистоту Христової віри в минулих віках. Перед тим був день українського новоліття – весняне рівнодення (цього року 20 березня). Тож архіпастир возніс молитву перед початком польових робіт.

У ній звертаються до Творця зі словами: «Господи Боже наш, від пречистої і пребагатої руки Твоєї ми принесли насіння, що лежить перед очима Твоїми, і молимось Тобі, Владико: не насмілюємося в бездушні надра землі засіяти його, якщо не поглянемо на повеління Твоєї Величності, що наказує родити і проростати землі й давати насіння тому, хто сіє, і хліб для споживання. І нині молимось Тобі, Боже наш, вислухай нас, що благаємо Тебе, і відкрий нам скарб Твій великий, і благий, і небесний, і пошли благословення, допоки не задовольнимося правдивим Твоїм обіцянням. І віджени від нас усе, що знищує плід наш земний, і всіляке покарання, що праведно наводиться на нас за гріхи наші. І зішли багаті Твої щедроти на всіх людей Твоїх, благодаттю і людинолюбством Єдинородного Сина Твого, що з Ним благословен єси, з Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом нині, й повсякчас, і навіки-віків. Амінь».

Потому керуючий єпархією освятив насіння й символічно «посіяв» ним присутніх. У той час архієрейський хор «Оранта» виконав відому народну щедрівку в обробці Миколи Леонтовича. Словами «Щедрика» й оспівується українське новоліття, пояснює владика Михаїл. Адже ластівка не може прилетіти серед зими, а з настанням весняного рівнодення українці розпочинали підготовку до посівних робіт.

У проповіді ж на завершення Богослужіння архіпастир не лише нагадав про сутність Торжества Православ'я, а й про важливість самоідентифікації. Ми – православні, бо правильно й усвідомлено славимо Бога. Ми – українці, тому плекаємо свою культуру і дотримуємося рідних традицій.

Владика дарував квіти на Благовіщення

Митрополит Михаїл *24 березня* дарував троянди всім дівчатам та жінкам у кафедральному соборі Святої Трійці на Всенічній напередодні Благовіщення.

Дійство, що вже стало традицією, започаткував архієрей кілька років тому. Воно пов'язане з іконою Благовіщення. На ній зображено Архангела Гавриїла, який явився, щоби благовістити Пречистій Діві Марії про народження Спасителя, з лілією в руках. Саме це і надихає архіпастиря дарувати жінкам квіти.

Воїн Ігор Журавель. Вічна шана і честь герою!

Заупокійну відправу в кафедральному соборі Святої Трійці очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко *28 березня.*

Проповідь виголосив військовий капелан протоієрей Юрій Близнюк, настоятель луцької парафії Великомучениці Катерини. Душпастир зазначив, що відчуваємо нестерпний біль, адже війна триває. Усі маємо усвідомити: цей захисник як християнин зробив найбільше – поклав життя за друзів своїх і всіх нас. Жертва ж воїна Ігоря спонукає нас до подальшої молитви, праці, боротьби – кожного на своєму місці.

Старший солдат Журавель Ігор Якович, 1974 року народження, мешканець Рокинь, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду стрільця – помічника гранатометника. Загинув 21 березня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Старомайорське Донецької області. Похоронили героя на кладовищі селища Рокині Луцької МТГ.

Проповідь архієрея: не завжди варто доводити своє

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл нагадав, що треба примирятися з ближнім, наскільки це можливо.

Керуючий єпархією на завершення Божественної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці *31 березня,* у другу неділю Великого посту, пояснив, що гріх завжди присутній у нашому житті. Так склалося від моменту гріхопадіння. Проте нам і дано вибір, вибір каяття. Тому важливо усвідомити свої діяння й покаятися, переконує високопреосвященний.

Гріх буває навіть у думці. Немає людини, яка б жила і не згрішила. Тому ми повинні пам'ятати про щире каяття і примирення з ближнім. Якщо ми розуміємо, що ця людина нам близька, то, можливо, не варто завжди доводити свою правоту. Краще зберегти теплі стосунки. «Не виходьте з кімнати, поки не порозумієтеся», – дає настанову владика Михаїл.

«Елеос-Волинь» допомагатиме оздоровлювати медичних капеланів

Програму профілактики надмірної втоми для священнослужителів розроблено у співпраці з синодальним Управлінням медичного капеланства.

За повідомленням СУМК, у рамках проєкту «Іліотропіон» *30 березня* у Львові очільник Управління протоієрей Сергій Кирилюк та керівник ГО «Елеос-Волинь» Наталія Райниш підписали угоду про співпрацю.

Програма є почином на підтримку й відновлення духовних, емоційних та тілесних сил капеланів, які служать потребам інших. Її розроблено з урахуванням особливих викликів, з якими повсякденно стикаються медичні священники, і має на меті зберігати рівновагу між служінням та турботою про власне благополуччя.

За повідомленням Наталії Райниш, затверджено нову концепцію реформи медичного капеланства, «і там є 5-й пункт про організацію ретритів для священнослужителів і медичних капеланів… Зустріч зі священниками планується на початок літа».

Ретрит – віддалення від звичного життя, час для роздумів, молитов.

Пасії. Страсний хресний хід: особливі великопісні відправи

У луцькому кафедральному соборі Святої Трійці *31 березня* вперше цього року ввечері у 2-гу неділю Великого посту провели скорботні богослужіння, присвячені передсмертним стражданням Христа.

Чин Пасії впорядкував святитель Петро (Могила) в XVII ст. А Страсний хресний хід – порівняно нова відправа, дещо подібна до католицької Хресної дороги. У різних варіантах цю службу звершують і в багатьох православних парафіях, однак вона досі не усталена на загальноцерковному рівні.

У 2009 р. з благословіння тоді ще архієпископа Луцького і Волинського Михаїла видавничий відділ «Ключі» нашої єпархії випустив брошуру «Пасії. Страсний хресний хід», за якою ці чини й звершуються у Троїцькому соборі та інших церквах.

У своїй основі Пасії – це читання частини одного з канонічних Євангелій про страждання Христові після підготовчих молитов і піснеспівів. А на Страсному хресному ході священнослужитель, який очолює відправу, бере у вівтарі на плече великий хрест і несе його, символічно повторюючи страсну дорогу Спасителя. Під час процесії, що розпочинається посеред храму, обходить навколо нього і знову повертається до місця початку; проводять дванадцять стоянь із виголошуванням євангельських уривків, особливих молитов та прохань потрійної єктенії. Тут згадуються не лише страждання Ісуса. Духовенство почергово возносить моління за виправлення гріховного життя і щире покаяння, за єдність

Продовження на с. 3

МИСТЕЦТВО

ХОР «ОРАНТА» ВИКОНАВ «ЛІТУРГІЮ» СТЕЦЕНКА

Архієрейський хор луцького кафедрального собору Святої Трійці під час Великого посту супроводжував Божественну Літургію творами протоієрея Кирила Стеценка.

Як уже повідомлялося, почин виконувати піснеспіви тільки українських композиторів належить Василеві Мойсіюку, головному регентові й художньому керівникові цього колективу, заслуженому діячеві мистецтв України. «Оранта», зокрема, співає твори Миколи Леонтовича, Артемія Веделя, Дмитра Бортнянського. З його слів, «Літургії» К. Стеценка властиве класичне мелодійне звучання.

Кирило Стеценко – видатний композитор, хоровий диригент і громадський діяч. Народився 24 травня 1882 року в с. Квітки на Київщині. Батько був муляром, розписував храми, писав ікони, а від матері передалася любов до музики. У 13 років Кирило став диригентом учнівського хору. Опісля був помічником керівника церковного хору (регента) при Михайлівському монастирі, мав доступ до величезної нотної бібліотеки. Згодом вступив до Київської семінарії, яку закінчив 1903-го. Був учителем музики у школі, працював із хоровими колективами. Організував учнівсько-викладацький хор, у репертуарі якого були класичні, українські народні пісні та твори Миколи Лисенка. У доробку композитора кілька опер для дітей, кантати і романси, обробки колядок, щедрівок. Згодом Кирила Стеценка висвячено на пресвітера, але він продовжував трудитися з хоровими колективами. Зокрема, організував Народний хор, який перейменовано у хорову капелу «Думка». Помер композитор 29 квітня 1922 року.

Отець Кирило Стеценко був продовжувачем справи Миколи Лисенка, розвивав і збагачував національний напрям в українській музиці. Творчість Стеценка разом із внеском його сучасників Миколи Леонтовича й Олександра Кошиця справедливо належить до золотої скарбниці вітчизняної музики.

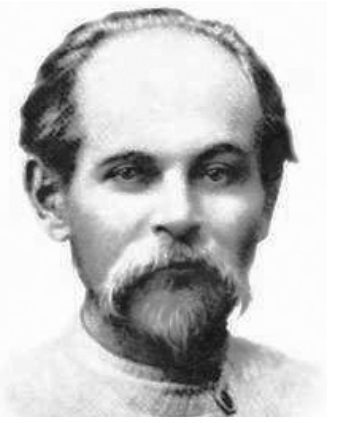

Оксана КАРНКОВСЬКА

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

та міцність Православної Церкви, за припинення «серед людей неправди, ворожнечі, кровопролиття», за благословіння Боже для України, краю нашого Волинського, за допомогу владі, за те, «щоб Господь наш Ісус Христос заради дорогоцінних страстей Своїх милостиво охоронив усіх українських воїнів у час тяжких випробувань і зберіг їх від смертоносної рани», за швидке повернення до рідних осель українських переселенців і біженців, за добрий урожай тощо.

За традицією Страсний хресний хід у кафедральному соборі служать увечері 2-ї, 3-ї, 4-ї та 5-ї неділь Великого посту (за кількістю чотирьох євангелістів), процесію очолює митрополит Михаїл. Окремо Страждальна хресна хода проводиться у Велику п'ятницю центральними вулицями обласного центру.

Євген Макогон, Антон Кравченко та Сергій Козлюк. Вклонімося полеглим воїнам

Чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці *4 квітня* очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

У скорботному слові високопреосвященний зазначив, що на нашу землю прийшли діти Каїна (московити) вбивати дітей Авеля (українців). І гинуть люди, яких Господь покликав бути щасливими. Але, як знаємо зі Священного Писання, після усіх випробувань настане радість – скоро зустрінемо Світле Христове Воскресіння. Тож молімося. А на завершення владика подякував родинам спочилих за виховання захисників та нагадав, що вони віддали своє життя заради нас.

Лучанин молодший сержант Макогон Євген Олександрович, 1984 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду заступника командира бойової машини – навідника оператора. Загинув 26 липня 2023 року біля Роботиного Запорізької області.

Кравченко Антон Володимирович, 1988 року народження, теж лучанин, був призваний на таку ж посаду. Загинув того ж дня, виконуючи бойове завдання неподалік того ж села.

Лучанин старший сержант Козлюк Сергій Юрійович, 1978 року народження, був призваний за мобілізацією на посаду старшого стрільця-оператора. Помер 30 березня під час виконання бойового завдання біля населеного пункту Діброва на Луганщині.

Похоронили героїв у секторі військових поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа.

Директор центральної недільної школи став священником

Диякона Петра Лисенка, керівника Центру християнського виховання дітей та молоді в Луцьку, військового капелана, висвячено на пресвітера.

Хіротонію звершив митрополит Луцький і Волинський Михаїл *7 квітня*, у 3-ю неділю Великого посту, Хрестопоклонну, за Божественною Літургією в кафедральному соборі Святої Трійці.

Отець Петро очолює недільну школу, яка діє при соборі та Волинській православній богословській академії, з 2020 р.

Священник про забобон у Страсний четвер

Настоятель храму Страстотерпців Бориса і Гліба с. Романів Луцького райдеканату ієрей Денис Клюковський розповів Волинській службі новин (*vsn.ua*) про марновірство у четвер Страсної седмиці.

Того дня у храмах відбувається особливе богослужіння – Страсті, під час якого парафіяни запалюють свою свічку, а після відправи несуть її додому, намагаючись не загасити.

За його словами, нічого страшного немає в тому, що свічка згасла. Її можна вдома спокійно запалити, помолитися, за волинською традицією поставити на одвірках хрестики. А що нібито може статись біда в родині через згаслу свічку, «це забобон і чиста маніпуляція на вірі», – підкреслив о. Денис.

«Ми маємо розуміти, що не головна свічка, а головний Христос. Ті забобони немовби своєрідне відмежування від Бога. Вони протирічать Божим законам, усьому православ'ю. Вони перекреслюють нашу віру, вони більші, ніж ті переживання за муки Христа», – пояснив панотець.

Воїни Дмитро Домарецький і Сергій Козар. Вічна пам'ять героям!

Чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці очолив його староста протоієрей Володимир Подолець *11 квітня*.

Лучанин Домарецький Дмитро Павлович, 1996 року народження, був призваний на військову службу на посаду кулеметника. Загинув 23 липня 2022 року під час виконання бойового завдання біля населеного пункту Лиман на Донеччині.

Козар Сергій Ярославович, 1986 року народження, лучанин, служив радіотелефоністом. Загинув 22 січня, виконуючи бойове завдання неподалік Новодарівки Запорізької області.

Похоронили Дмитра Домарецького в секторі військових поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа, а Сергія Козаря – на кладовищі села Шепель Луцького районного деканату.

Хай з Богом спочиває воїн Максим Устимчук

12 квітня відспівування захисника в луцькому Троїцькому соборі очолив ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін.

Устимчук Максим Васильович, 1998 року народження, мешканець с. Зміїнець, понад рік тому добровольцем пішов захищати Україну від ворогів. Воював у складі 12 бригади спеціального призначення «Азов» Національної гвардії України за спеціальністю «марксмен» (піхотний снайпер). Загинув 7 березня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Терни Донецької області.

Похоронили героя на кладовищі села Боголюби Луцького районного деканату.

У Луцьку вшанували жертв нацизму

У Міжнародний день звільнення в'язнів нацистських концтаборів на меморіальному комплексі «Вічна слава» відбулася година-реквієм.

Заупокійну літію *12 квітня* відслужив священник Юрій Щербик, клірик луцької парафії Введення у храм Пресвятої Богородиці.

Ушанувати жертв концтаборів, гетто і гестапо прийшли представники влади, воїни, студенти, інші небайдужі лучани. Захід пройшов за почином луцької міської громадської ветеранської організації «Спілка в'язнів – жертв нацизму».

11 квітня оголошено Міжнародним днем визволення в'язнів нацистських концтаборів за рішенням Генеральної асамблеї ООН у 1991 році, оскільки саме цього дня в 1945-му на територію найбільшого концентраційного табору Німеччини ввійшли американські війська і звільнили поневолених.

На жаль, в Україні після повномасштабного російського вторгнення тема в'язнів концтаборів набула нового звучання і значення. Тому сьогодні у нашій державі згадують не тільки про тих, хто пережив гітлерівські катівні, а й про тих, хто зараз перебуває в полоні російських окупантів.

Церковний хор «Кредо» знову став переможцем

Співці луцького храму Холмської ікони Божої Матері здобули диплом I ступеня на II Всеукраїнському двотуровому конкурсі хорового мистецтва ім. Михайла Кречка, який проходив *13–14 квітня* в Ужгороді.

Художній керівник і регент хору Катерина Токáло повідомила, що конкурсне прослуховування проходило в Ужгородському музичному фаховому коледжі ім. Д. Задора. Голова журі – заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор кафедри хорового диригування Одеської національної музичної академії ім. А. Нежданової Ніна Заболотна. Члени журі – провідні фахівці з різних куточків України.

Луцькі хористи мали за честь виконати Державний Гімн України на церемонії відкриття конкурсу в Ужгородському замку (тепер це краєзнавчий музей ім. Т. Легоцького). У мистецькому дійстві було представлено 22 колективи з дев'яти областей України, зокрема, з Бердянська, Одеси, Сум, Черкас, Чернігова і, звісно, з Луцька та Ужгорода.

Церемонія нагородження та гала-концерт відбулися в концертному залі Закарпатської обласної філармонії. Очільниця нашого творчого колективу одержала особливу відзнаку від журі – диплом за диригентську майстерність.

За словами пані Катерини, кожен конкурс є дуже важливим, бо на щабель піднімаємося вище, пізнаємо щось нове.

Михайло Михайлович Кречко (1925–1996 рр.) – народний артист України, професор, композитор, керівник відомих колективів: заслуженого академічного Закарпатського народного хору, національної заслуженої академічної капели України «Думка», хору Київської опери. Народився в с. Порошкове на Закарпатті, помер у Луцьку від серцевого нападу під час Міжнародного конкурсу хорових колективів ім. Лесі Українки. Похований митець на Байковому кладовищі в Києві.

Проповідь архієрея: Іти до цілі, не зупинятися, не боятись!

14 квітня, у 4-ту неділю Великого посту, митрополит Луцький і Волинський Михаїл підбадьорював мирян після Божественної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці.

На думку владики, попри втому, варто вірити у свої сили. У час Великого посту Церква має підтримувати вірних насамперед прикладом життя Спасителя, Його великою любов'ю до людей.

У ці дні посеред храму виставляють животворчий хрест, аби, споглядаючи на нього, ми уподібнювалися Христові. Важливо пройти цей постовий шлях так, як пройшов ті сорок днів Сам Спаситель. Тобто важливо не зупинятись, а з вірою йти до своєї мети. «Разом з Ісусом Христом маємо пройти. Раз Спаситель його пройшов, отже і ми зможемо. Якщо ми ставимо перед собою завдання, сумніву бути не може», – зауважив владика.

Бога завжди треба кликати на поміч, особливо якщо це стосується твого життя, наголосив архієрей. Але не слід просити Господа про допомогу, якщо робиш зло. Приміром, московський патріархат зібрав «всеросійський народний собор», на якому оголосив «священну війну» Україні. У чому суть цієї «священної війни»? Вони хочуть знищити всіх українців. Не лише воїнів, які на передовій, а всіх – і дітей, і людей старшого віку. Ми боремося за свою землю, ми просимо Бога, аби Він нас захищав. Натомість вони кличуть Господа, щоб убивати. І це прямий наказ убивати. На переконання керуючого єпархією, це треба викорінювати. Важливо – не бути байдужими. Байдужість та диявольські помисли можна викоренити лише молитвою.

Сьогодні усім треба йти до Сповіді, каятися в нашій байдужості. Дуже боляче, коли під час хвилини мовчання люди на площі не зупиняються, аби вшанувати пам'ять загиблих. «Важливо не бути байдужими. Треба змінюватися самому і змінювати інших», – наголосив владика Михаїл.

Випускника ВПБА нагороджено «Золотим хрестом» – відзнакою Головнокомандувача ЗСУ

Почесний нагрудний знак отримав волинянин молодший сержант Орест Власюк, який служить у війську добровольцем.

Високої нагороди він удостоєний за сумлінне виконання службових обов'язків, розумну ініціативу та значний особистий внесок у боротьбу за незалежність України.

Це не перша відзнака О. Власюка як захисника Вітчизни. Раніше були нагрудні знаки Головнокомандувача Збройних сил України «За взірцевість у військовій службі» III ступеня, «Хрест Військова честь», а також медаль «За поранення».

Орест Ярославович закінчив Волинську православну богословську академію, був

Закінчення на с. 6

Волинські єпархіальні відомості
За єдину помісну Українську православну церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної церкви України

СВЯЩЕННИЧИЙ ШЛЯХ

ЖИТТЄВІ СТІЛЬНИКИ ОТЦЯ КАНЦЛЕРА

Весна білим цвітом задобрює міські сквери. На вулиці Стрілецькій у Луцьку, біля храму Великомученика Юрія Переможця – рай для Божих комах-трудівниць: півтора десятки вуликів знаменують кількість бджолосімей, що збирають нектар із квітучих дерев. Пасічником для бджіл і пастирем для парафіян є тут протоієрей Микола Цап – канцлер єпархіального управління, викладач Волинської православної богословської академії, дослідник історії православія в нашому краї.

Можливо, і не зовсім традиційним сприймається початок трудового шляху отця Миколи як старшого сина батька-священника Романа. Адже подався він після закінчення школи у селі Пісочна на Львівщині не в семінарію (як усі очікували), а в Художнє професійно-технічне училище № 14 (селище Івано-Франкове) здобувати фах «Різьбяр по дереву». Маючи хист до малювання, вирішив спочатку освоїти образотворче мистецтво, відслужити армійську повинність, а вже тоді вступити до духовної академії, де мріяв поєднати духівництво з іконописом. Закінчив той заклад із відзнакою, бо не раз удостоювався перемог на творчих конкурсах навіть за межами України.

Але не так сталося, як гадалося. Після армійської служби дорога до таких факультетів автоматично була закрита, бо знаходились вони у великих містах московії, а Микола вже тоді був представником Української Автокефальної Православної Церкви: розпочалось відродження нашої духовності, що аж ніяк не подобалося північним церковникам. Отже, став випускником Львівської духовної семінарії УАПЦ 1993 року (перший випуск), продовжувачем священничої династії Цапів. Нині в їхній родині є 12 душпастирів.

Молодого панотця приваблювала історія, дослідницька діяльність. Був висвячений на пресвітера митрополитом Луцьким і Волинським Іоаном (Боднарчуком), а вже наступного року, з початком навчального семестру став викладачем історії Української православної церкви у Волинській духовній семінарії. Але теоретику довелося чимало зі своїх знань втілювати на практиці. Адже храм Юрія Переможця, якому він був настоятелем, потребував реконструкції та вдосконалення. Тож отець освоював нюанси будівництва, менеджменту й організації трудомісткого процесу перетворення доволі занедбаної споруди в привабливий храм духовності. За його ініціативи церкву переосвячено – зі старої назви Олександра Невського на Великомученика Юрія Переможця. На великі свята, під час хресних ходів миряни моляться перед виносною іконою Богородиці, автором якої є їхній настоятель.

Цей рік для отця Миколи щедрий на ювілейне буйноцвіття: 55 літ життєвого шляху, тридцятиріччя священницьких свячень та викладацької діяльності (нині вже у Волинській православній богословській академії), тридцять років настоятельства у храмі Великомученика Юрія Переможця.

Крім того, цифра «три» є приємним здобутком сім'ї: троє дітей (теж пішли батьківськими стежками), три дипломи здобутої освіти – глави родини і його дружини матінки Оксани (обоє викладають гуманітарні предмети в навчальних закладах міста). Адже отець Микола закінчив, уже будучи викладачем, Львівську духовну академію, Національний університет «Острозька академія», пише дисертаційне дослідження. Можна тільки уявити цікавість його лекцій для студентства.

– Я спрямовую своїх вихованців на вдосконалення духовності, розуміння милосердя, добра у людських серцях. Саме такими мають бути священники в теперішній час, аби вміти зрозуміти своїх прихожан, – розмірковує панотець. – Кожен, звісно, знаходить себе у властивій йому справі: хто володіє організаторськими здібностями, хто господарює-будує, але поглиблювати і вникати у зміст Божої мудрості повинні всі пастирі, що взялися вести за собою громаду.

За час викладацької діяльності отець Микола відзначає якісне поліпшення студентського середовища. Адже

свого часу істинно українським громадам бракувало священників, а тепер настав час удосконалення змісту їх діяльності. Побільшало богословських навчальних закладів, підвищився їх науковий рівень і як результат – держава офіційно почала визнавати дипломи духовних семінарій та академій на рівні світських вузів. За такий довгенький період роботи у ВПБА вдалося випустити не тільки мудрих і достойних священників, а й підготувати гідних колег по викладацької діяльності, що нині працюють пліч-о-пліч із отцем Миколою.

…У кабінеті канцлера Волинської єпархії на столі стоїть телефонний апарат зі старовинним дизайном: висяча трубка із круглими випуклими мембранами, традиційний диск для набору номерів.

– Ми намагаємось повернути у вживання і наповнити змістом призабуті церковні терміни, – ділиться думками о. Микола. – Наше управлінське приміщення називається консисторією, секретаріат – канцелярією і, відповідно, звична для всіх посада секретаря – канцлер, декани в єпархії іменуються благочинними, а деканати – благочиннями.

В кабінеті у переповнених шафах – товстелезні папки зі справами штатного складу єпархії, укази, рішення, статути парафій. Але робота канцлера не тільки в паперовій творчості, він відповідає за організацію всієї гуманітарно-виховної і пізнавальної діяльності єпархії. Передусім за налагодження передплати газети «Волинські єпархіальні відомості», часопису «Волинський благовісник». По суті, канцлер на час відсутності правлячого архієрея переймає частину його повноважень, і ця посада є чи не найвищим щаблем кар'єри священника, який не прийняв обітницю ченця.

– Мене свого часу митрополит Луцький і Волинський Яків попросив взяти на себе обов'язки секретаря єпархії на досить нетривалий час, – згадує з усмішкою канцлер. – Проте тому обіцяному і короткому часові скоро виповниться двадцять один рік.

Крім службових паперів канцелярії, отець Микола із ледь не фанатичною жертовністю займається дослідженнями історичних подій та видатних постатей минулого Православної Церкви на Волині. Його статті публікуються в періодиці і є основою змістовних та цікавих лекцій для студентів. Свого часу від працював головним редактором єпархіальної газети «Єдина Церква». Панотець збирає свою духовно-історичну бібліотеку, якій позаздрить не один книголюб.

Трохи не все зріле життя подружжя Цапів мешкає на Волині й тільки метрики нагадують про місце народження в іншому краї. Час від часу навідуються на Львівщину до родичів – на свята і родинні події, а серцем залишаються тут і не уявляють свого буття поза древнім Луцьком.

– Колись я ненароком обмовився перед дружиною про уявний варіант повернення на ба́тьківщину, – згадує отець Микола: – «Що би ти вчинила, якби так трапилось?» Матінка Оксана подумала і відповіла: «Я би довго й гірко плакала…»

…На Медовий Спас біля храму Юрія Переможця збираються не тільки парафіяни, а й члени Братства бджолярів Землі Волинської «Ройовий стан», де керівником Володимир Дмитрук. Настоятель церкви отець Микола із солідним досвідом бортництва організовує молебень, відбувається хресний хід. Голова медоварів із дружиною відправляють на фронт мед, до таких дарів долучаються його колеги-пасічники. Пахощі кадила, мабуть, приємні бджолам із прицерковної пасіки, як і всім вірянам, що із задоволенням ідуть до храму. Адже із кожного по крупинці – і будуть повні стільники, наповняться благоволінням серця і душі заради світлих сподівань на мирне життя.

Віталій КЛІМЧУК

ВАРТО ЗНАТИ

МОЛЯТЬСЯ ПЕРЕД ІКОНАМИ, ВРЯТОВАНИМИ НА ДОНЕЧЧИНІ

У чоловічу обитель Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківерецького деканату (Луцький р-н), святині привезено зі зруйнованої церкви прифронтового села Уманці (біля Авдіївки).

За повідомленням «12 каналу», військовий, мешканець Жидичина Владислав Федорчук вивіз образи квадроциклом під обстрілами. Серед врятованих духовних скарбів, трохи пошкоджених і побитих, – ікона преподобних Антонія і Феодосія Києво-Печерських. Їй близько 150 років.

Владислав Федорчук – боєць 3-ї штурмової бригади. «Всі ті ікони – наша історія, – каже воїн. – Просто вони там нищаться, руйнуються». Побитий храм вони з побратимами побачили, коли виконували бойове завдання. Пройти мимо не змогли. Одного дня вивезли велику ікону, у наступні – інші, менші. За кілька годин після евакуації – цього Божого дому не стало.

«Слава Господу, що жидичани пам'ятають свою історію і по-людськи поставилися до святині», – зауважив декан монастирів, намісник обителі архімандрит Константин (Марченко).

Оксана КАРНКОВСЬКА

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ПРЕСТОЛЬНИЙ ПРАЗНИК З АРХІЄРЕЄМ У КОВЕЛІ

25 березня митрополит Луцький і Волинський Михаїл на Благовіщення Пресвятої Богородиці очолив Божественну Літургію в однойменному храмі цього міста.

У Богослужінні, зокрема, взяли участь: декан Благовіщенського округу Ковельського деканату і настоятель собору протоієрей Василь Мичко, старовижівський декан протоієрей Іван Зеленко, декан Петро-Павлівського округу Ковельського благочиння протоієрей Андрій Сех, міський голова Ігор Чайка.

У слові високопреосвященний зазначив, що Бог створив людину за Своїм образом і подобою. Він не залишає її навіть якщо вона спіткнеться. Щоб визволити людей від гріха, Господь пообіцяв прислати Спасителя. Але Спасителя має хтось народити. Колись жінка, що не могла народити, була у поневірянні. Тож чому ми наголошуємо на дітонародженні? Жіноча місія на землі – народжувати.

Архієрейськими відзнаками нагороджено активних парафіян, хористів. Духовенство відвідало могилу попереднього настоятеля протоієрея Петра Левочка та відслужило заупокійну літію.

Протягом сотень літ Благовіщенська церква в Ковелі боролася за звання головного храму міста, була закрита і перебудована кілька разів.

Історія цього Божого дому починається за князів Сангушків, коштом яких зведена, ймовірно, в 1505 р. Першою згадкою про храм є грамота 1549-го про передачу його королевою Боною під опіку священникові Михайлу.

В 1829 р. до нього приєднано Хрестовоздвиженську церкву. Поруч, за 100 метрів, був Воскресенський собор. Порівняно з ним церква Благовіщення Пресвятої Богородиці мала набагато бідніший вигляд. Але 1848 р. Воскресенський собор повністю знищила пожежа. Головною православною святинею Ковеля стає Благовіщенський храм.

Згодом Хрестовоздвиженська церква змогла отримати власний прихід, що дозволило відібрати землі у Благовіщенки. Храм почав поступово занепадати. Після того як 1877 р. відновили Воскресенський собор, тут стали припинятися Богослужіння, і врешті його вирішили закрити. У 1903 р. храм знов освячено і відкрито. 1928 р. сюди прибув з еміграції єпископ Ігор (Губа), правили українською мовою.

У 1961 р. атеїсти храм закрили і створили краєзнавчий музей, потім спортивний комплекс. Але 1991 р. сформовано релігійну громаду, Божий дім знову став діючим. У 1992–2005 рр. настоятелем був священник Петро Левочко (тоді йшла боротьба за утвердження Київського патріархату). В 2005-му настоятелем став протоієрей Василь Мичко, відбулося святкування 500-ліття Благовіщенського собору.

Наступні події: 2006 р. – повернуто хреста із центрального купола старого храму; 2008 р. – віднайдено фундамент вівтарної частини давньої церкви; 2010 р. – оновлений собор освячено; 2012 р. – віднайдено ікони євангелістів Йоана, Луки, Марка (написані в 1912-му); 2011–2014 рр. – виготовлено і встановлено новий іконостас; 2015 р. – святкування 510-ліття святині; 2017–2019 рр. – частковий ремонт (перекриття собору).

Оксана КАРНКОВСЬКА

БЛАГОДІЙНІСТЬ

СВЯЩЕННИК-МИТЕЦЬ ДМИТРО ЗІНЬКО Й «ЕЛЕОС-ВОЛИНЬ» ДОПОМАГАЮТЬ ВІДНОВИТИСЯ ВОЇНАМ

У музейному просторі «Окольний за́мок» обласного центру діяла виставка живописних творів військових, які проходять реабілітацію.

До арттерапії долучилося близько двадцяти бійців. У Медичному центрі реабілітації учасників бойових дій Луцької МТГ два місяці вони малювали під супроводом художника ієрея Дмитра Зінька. Отець Дмитро – настоятель луцької парафії Ікони «Всецариця», керівник КП «Центр туристичної інформації та послуг», кандидат історичних наук.

Панотець розповідає, що спершу дуже хвилювався: «Мене підтримала дружина. Матінка Ольга – вчитель, тож радила, як спілкуватися з воїнами, і ділилася, чому для них така спільна робота є важливою».

З кожним новим заняттям, за спостереженням священника, чоловіки все більше розкривалися й заохочувались. Усі картини вони створювали у стилі флюїд-арт. Це техніка малювання рідким акрилом. За словами о. Дмитра, вона дуже підходить для людей, які мало обізнані з живописом або й жодного разу не брали до рук пензля. Воїни самі обирали тематику та кольори. Одні намагалися зобразити природу, інші – свої емоції. «Під час творчого процесу вони забували про свій стан, багато усміхалися, а коли завершували картини, то раділи наче діти», – розповідає душпастир.

Усі матеріали для цієї роботи, і вже не вперше, закупила ГО «Елеос-Волинь». Голова організації Наталія Райниш розповідає, що у хлопців з'явилася можливість відчути себе в іншій ролі, відволіктися, побути художником. Уже згодом виникла ідея створити виставку цих картин, що й сталося у квітні. «Це необхідно, аби був отой місточок між військовими та цивільними. Воїни, які пройшли пекло війни, мають відчувати, що вони тут потрібні, що про них пам'ятають. Ця виставка має вкотре нагадати і нам про тих, кому ми повинні щодня дякувати за життя», – вважає Наталія Райниш.

ГО «Елеос-Україна» працює з липня 2014 р. і представляє Синодальний відділ соціального служіння ПЦУ. Назва «Елеос» із грецької («ἐλέος») перекладається як «милість, милосердя, співчуття». Основні напрямки діяльності – поміч хворим, паліативна допомога, робота з пенітенціарними закладами, військовими капеланами, соціальний супровід, робота з людьми, які нездужають на ВІЛ, тощо. Крім цього, «Елеос-Україна» має багато благодійних проєктів: забезпечення гуманітарними наборами потребуючих із різних областей; прихисток (дім) Святої Ольги для жінок і матерів з дітьми, які постраждали від насилля; допомога кримським татарам; інформаційна кампанія з подолання коронавірусу та інші. Регіональна філія «Елеос-Волинь» розпочала діяльність із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла в лютому 2022 р.

Тетяна ХОМИЧ

ЄДИНА ЦЕРКВА

СОЛОТВИН: ПЕРША МОЛИТВА У ХРАМІ РІДНОЮ МОВОЮ

Парафія Покрови Пресвятої Богородиці, що об'єднує села Солотвин, Майдан, Діброва Ковельського благочиння, нарешті звершує богослужіння у своїй церкві українською.

24 березня, в неділю Торжества Православ'я декан Петро-Павлівського округу і нинішній настоятель протоієрей Андрій Сех відслужив там подячний молебень.

У лютому цього року громада возз'єдналася з Православною Церквою України. Митрополит Луцький і Волинський Михаїл видав розпорядження про прийняття цієї парафії до Волинської єпархії. На жаль, батюшка своїх вірних не підтримав, і тому храм тепер має нового священника.

Оксана КАРНКОВСЬКА

МОСКОВСЬКОГО ЧОБОТА НІ ДУХОВНО, НІ ФІЗИЧНО В УКРАЇНИ НЕ МАЄ БУТИ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл дав розгорнуте інтерв'ю журналістам «12 каналу» в рамках телепередачі «Духовна абетка». Наводимо уривки з нього.

Перед записом розмови ніч була дуже неспокійною – лунала тривога. І високопреосвященний нагадав вірянам про можливу небезпеку та розповів, як сам остерігається біди: «Коли чуєш завивання сирен, які закликають до уваги на твоїй території, молитва, хоча б коротка, все одно звучить... Спасаюся єдиним – молитвою. Якщо є розуміння, що небезпека, людей теж закликаю не легковажити. Нагадую, що треба бути за двома стінами, бо ризик є завжди. Треба бути пильними. Пильнуйте і моліться, щоб не потрапити у напасть».

– Згідно з інформацією ВОВА, за понад два роки повномасштабного вторгнення російського агресора на Волині вийшли з УПЦ Московського патріархату 77 парафій: 45 – у 2022 році, 23 – у 2023-му та дев'ять з початку цього року. Які тенденції можливі у майбутньому?

– Якщо згадати синусоїду, то вона хвилеподібна – вверх-вниз. За таким принципом пульсує життя людське. Ми мали приклад переходу в Київський патріархат, коли утворилася незалежна Україна. Такий же яскравий час був і після отримання Томосу. Потім знову притихли, вважаючи, що Томос не спрацював. А коли розпочалася війна – відбувся черговий сплеск. Такі сплески будуть у селах, де гине воїн. Бо тоді людям відкриваються очі й вони розуміють, що перебувають в обіймах ворога – Москви, і це щось нелогічно… Сплески будуть у великих і малих масштабах, але важливо, щоб процес не зупинився. Йде процес дозрівання, що вони українці, процес дозрівання, що вони ходять у храми МП і час їх покидати – або всією громадою, або поодинці.

– Скільки парафій приєдналося до ПЦУ зі священниками?

– Пропорційно один до десяти, тобто з десяти громад – один священник. Ці священники дозрівають по-різному. Один перейшов, бо його брата забрали на фронт, інший – у тісних стосунках із громадою. Ще інший надивився на події і зрозумів, що війна вбиває, що Кіріл наказує і благословляє на вбивство. Але більшість сидять там, бо кажуть, що звикли, хтось має родичів у Москві. Знаєте, юдеї, які виходили з Єгипту, 40 років ходили пустелею, але живими в Землю Обітовану так і не увійшли. Вони, бачачи живого Бога, пробували зліпити золотого тельця… Так їх виховали.

Ми з Радянського Союзу виходимо подібно, як юдеї з Єгипту, – з тими ж звичками. Священники – ті самі люди, які тяжіють до котлів єгипетських, до рабства.

– У селі Волошки на Ковельщині тривалий час, попри те, що люди вирішили перейти до ПЦУ, служать у місцевому будинку культури. Нещодавно скоїлася бійка. У Камені-Каширському віряни просять допомоги у ЗМІ, щоб увійти до храму, бо представники меншості, Московського патріархату, не пропускають їх. Чи намагається Волинська єпархія владнати ці рішення, чи кожна парафія сама мусить пройти цей нелегкий шлях?

– Ми не втручаємося у жоден із процесів на початку, коли люди тільки виявляють бажання перейти до Православної Церкви України, як і не втручаємося, коли відбуваються місцеві сутички. Ми не очолюємо ці протистояння. Тому що перехід громади з Московського патріархату, де більшість уже дозріла, щоб об'єднатися, а частина ще не дозріла, – це не конфлікт ПЦУ і УПЦ МП, а конфлікт усередині громади. І вона повинна мати рішучість та бажання усвідомити, що більшість, згідно з чинним законодавством, має право господарювати на своїй території. Людей має захищати закон. Але в нас дуже часто агресивна беззаконна меншість і така дуже спокійна ліберальна більшість. Тому ці протистояння відбуваються на рівні словесних перепалок. Але іноді є «гарячі голови», де застосовується фізична сила з бажанням довести один одному, чий це храм.

Тому ми не втручаємося, а спираємося лише на законодавчу базу. Ми не стоїмо осторонь, а надаємо юридичні, адміністративні послуги, духовно людьми опікуємося, даємо їм священнослужителя. Але весь процес переходу і входу в храм вони звершують виключно самі на своєму рівні.

– Росія використовує такі суперечки в храмах у своїх цілях. Пишуть заголовки «ПЦУ захватывает храмы». Як ви на це реагуєте?

– Що можна відповісти брехливій Москві? Громади переходять до нас і ми їх приймаємо. Ми будемо ініціювати, щоб московського чобота ні духовно, ні фізично на території України не залишилося. Нехай вони це усвідомлять. Така наша відповідь.

– На третій рік війни позиція УПЦ МП змінилася чи залишилася такою ж?

– Вони утвердилися в своїй позиції і з Єгипту не вийшли. Їхня філософія сьогодні така: ми тримаємось за Онуфрія. Інші говорять про Москву і про Кіріла, що вони вийшли з-під їхнього впливу, начебто ухвалили свій статут. Але це оманливий статут. Їх не визнають жодна із церков, вони ні з ким не спілкуються. І вони зараз, як сектанти, пробують об'єднатися навколо свого лідера. А філософія їхня залежить від регіону. Якщо на сході країни, то кажуть, що будуть триматися Росії, якщо на заході – то навколо свого лідера і своєї церкви.

Нарешті треба визначитися: або вони православні українці, які повинні скласти одну об'єднану православну спільноту, або вони залишаються на узбіччі історії.

Повна версія цього матеріалу – на сайті pravoslaviavolyni.org.ua

Олена МАЮК

І НА ВОЛИНІ Є ТІ, ЩО МОВЧАТЬ, АЛЕ ЧЕКАЮТЬ РОСІЮ

Про це та інше розповів архімандрит Константин (Марченко) у черговій телепрограмі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Живучи серед людей, слухаючи їхні розповіді, співпереживаючи з українським народом, декан монастирів єпархії і намісник Жидичинського монастиря Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківерецького деканату (Луцький р-н), спробував пояснити, звідки беруться повідомлення про втому від війни, байдужість, пояснив, чи є це маніпуляцією і кому «на руку» працюють такі інформаційні вкиди.

Якесь емоційне вигорання присутнє серед людей, і це факт, каже душпастир. Його не варто заперечувати. Бо емоційне вигорання – захисна реакція людського організму, а питання в іншому: нам треба навчитися жити в цих реаліях, знімаючи рожеві окуляри. І є інша площина цього питання – якщо дивитися очима людини, яка інтегрована у війну, то є чітке розуміння, що нам однаково треба рухатися вперед.

«Жодного разу не чув про вигорання від мами, у якої служить син, не чув про вигорання від жінки чи дитини, в яких чоловік і тато служать. Але дуже часто чую про вигорання від людей, які не настільки інтегровані в цю війну. Так, можливо, на якомусь етапі вони були активними, волонтерили, донатили, але, певно, війна не настільки живо шкребе по їхній душі і по їхньому життю, і вони можуть дозволити собі сказати, що втомилися», – переконаний священнослужитель.

З його слів, хто безпосередньо воює – то вся його сім'я в окопах: «Дружини і матері сивіють, чекаючи повідомлень від рідних із фронту. Чи втомлюються наші хлопці? Так, і це нормально. Це треба проговорювати, але бути свідомими: якщо ми складемо руки, то хтось цим обов'язково скористається. Так само як ми не хотіли вірити, що війна розпочнеться, жили своїм життям, розкрадали армію і думали, що так все буде просто. А будь-які вчинки людини завжди несуть за собою певні наслідки. І от зараз ми пожинаємо плоди попередніх наших вчинків».

– Українці усвідомили цю бездіяльність, яка тривала впродовж років?

– Велика частина людей усвідомила її, бо переживають на собі ціну тих помилок, байдужості, колишнього цинізму. Нас мала захищати техніка, яка не виїхала, бо до війни з неї повикручували всі акумулятори, злили солярку... До нападу масово підірвали склади зі зброєю. І це все невипадково.

– То кого більше – інтегрованих у війну чи байдужих до неї?

– Тих, кого шкребе, однозначно більше. Тих, хто стомився, – це, радше, винятки, про які ми говоримо. Але більшість щиро долучені, активні й не дають собі внутрішньої слабинки. Це запорука того, що наша країна вистоїть і ми матимемо дуже хорошу перспективу.

– Ви як священнослужитель нагадуєте людям про війну?

– На жаль, доводиться це робити. У нас є пункт незламності на базі монастиря і з першого дня війни формуємо допомогу, збираємо на запити різних підрозділів. Наскільки раніше закрити збір можна було швидко, настільки зараз щоразу стає все складніше з цим.

Будемо не просто говорити, а голосити, бо ми не в тій ситуації, де можемо бути єлейно-спокійними. Інколи наше мовчання – це несправедлива оцінка сміливості, твердості й героїзму наших хлопців.

– А на що зараз збираєте кошти?

– Закрили збір на зарядні станції. До нас знову звернулася 14-та бригада, просять буса…

– Іноді чути від людей, що от, мовляв, корупція, а я маю донатити? Нехай депутати донатять…

– Несправедливість є всюди. Циніки є також. Це свідомі й порядні люди вважають, що всі так будуть чинити, як вони. Але треба розуміти, що не можна сісти і скласти руки. Ми воюємо з ворогом зовнішнім і внутрішнім. Бо або пан, або пропав. Якщо ми програємо цю війну – буде набагато гірше. Питання в іншому: коли ми виграємо війну, я боюся за всезагальну, всенародну проблему – у нас дуже коротка пам'ять. Я боюся, щоб у нас знову з військових машин не почали знімати акумулятори і зливати солярку… І я не знаю, скільки Господь даруватиме нам можливості й шансів, щоб ми не наступали на ті ж граблі.

Мені здається, що от завданням оцих порядних людей якраз і є поборотися із зовнішнім і внутрішнім ворогом, створити таке

Закінчення на с. 7

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3

співробітником інформаційно-видавничого центру єпархії, чтецем у кафедральному соборі Святої Трійці, іподияконом митрополита Луцького і Волинського Михаїла.

Перед Великоднем Луцька РВА провела раду Церков

Декан Свято-Успенського округу Луцького районного деканату протоієрей Андрій Мовчанюк *18 квітня* взяв участь у черговому засіданні представників конфесій при райвійськадміністрації.

Насамперед говорили про безпеку на богослужіннях. «Подбайте, аби ваші прихожани мали де сховатися у разі повітряної тривоги. Дотримуйтеся правил комендантської години», – наголосила заступник голови РВА Алла Ганіч.

Отець Андрій розповів, що таке обговорення є дуже важливим, оскільки під час Великодніх свят у храмах буде велике скупчення людей. «Наступного тижня планую зустрітися зі священниками, аби обговорити з ними питання безпеки. Запрошу також інспекторів ДСНС. Адже важливо, щоб не тільки у храмі був вогнегасник, але й ним правильно користувалися», – поділився протоієрей.

Також на засіданні душпастир укотре порушив питання ворожої російської церкви, яка продовжує діяти в Україні. «Дуже боляче, коли ми хоронимо воїнів, які загинули за Україну. Такого бути не може, що їх відспівує церква держави-агресорки, яка і вбиває наших військових», – наголосив о. Андрій Мовчанюк.

У засіданні взяли участь представники ДСНС і Луцького РТЦК. «Головна наша надія на Бога в цей нелегкий для нашої держави час. Потрібно допомагати та підтримувати один одного, зокрема, тих, кому зараз найважче, – родини полеглих воїнів», – підсумував зустріч начальник Луцької РВА Анатолій Костик.

Уклонімося перед воїном Андрієм Головачовим

Чин похорону захисника в кафедральному соборі Святої Трійці очолив його декан протоієрей Микола Нецькар *20 квітня*.

Лучанин Головачов Андрій Михайлович, 1980 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду стрільця-снайпера єгерського відділення.

Загинув старший солдат 14 квітня під час виконання бойового завдання неподалік села Семенівка Донецької області.

Похоронили героя у секторі військових поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа.

Проповідь архієрея: Ви відчуваєте, що у вас живе Христос?

У проповіді *21 квітня*, в неділю 5-ту Великого посту, митрополит Луцький і Волинський Михаїл говорив про присутність Господа в нашому житті.

Прагнення до перебування зі Всевишнім інколи в сучасному світі відбувається лише формально. Ми можемо ходити до храму, брати участь у церковному житті, проте не дбати про свою душу. Архіпастир запитав у пастви: «Ви відчуваєте, що у вас живе Христос? Із чим виходите сьогодні з храму?». Адже на Богослужіння ми приходимо, аби розмовляти з Господом і відновити з Ним зв'язок. То чи відчуваємо ми Його присутність? Чи просто прийшли дві години відстояти у церкві? – поцікавився керуючий єпархією.

Потому владика розтлумачив, що маючи у серці любов, ми впускаємо у свою душу Спасителя. В іншому ж випадку ми просто виконуємо ритуали. Потрібно усвідомлювати і відчувати присутність Бога у житті та любов у серці. Чи Христос нам потрібен просто «щоб був»? Як у життєвих ситуаціях: коли ми їдемо в далеку дорогу чи влаштовуємося на нову роботу, тоді йдемо до Причастя. Це винятково споживацьке ставлення, а не любов, каже владика Михаїл.

Отож маємо усвідомити, що Христос приходить до нас, коли маємо у серці любов, і йде звідти, коли ми її втрачаємо. Тому варто піклуватися про стан своєї душі, аби завжди перебувати з Богом.

Інформаційна служба єпархії

ОФІЦІЙНО

Священника Андрія Гапонюка зараховано до кліру парафії Холмської ікони Божої Матері в Луцьку (указ № 29 від 2 квітня).

Протоієрея Олександра Дацюка зараховано до кліру парафії Рівноапостольної Марії Магдалини в Луцьку (№ 30 від 9 квітня).

Протоієрея Василя Мураля призначено настоятелем парафії Святих жінок-мироносиць у с. Сапогове Ківерецького дек. (Луцький р-н) (№ 31 від 25 квітня).

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

4 червня

День народження: 25 років тому, 1999-го, – священник Богдан Маримон, настоятель парафій Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі та Собору Пресвятої Богородиці в с. Ломачанка Ковельського дек.

8 червня

День висвяти: 30 років тому, 1994-го, – протоієрей Іван Семенюк, ківерецький декан, настоятель собору Покрови Пресвятої Богородиці в Ківерцях, парафії Мученика Олександра Воїна в с. Сокиричі Ківерецького дек. (Волинський навчальний центр підготовки поліцейських).

9 червня

День народження: 40 років тому, 1984-го, – священник Сергій Лісницький, капелан Луцького гарнізонного військового госпіталю в/ч А – 4554.

13 червня

День народження: 45 років тому, 1979-го, – священник Андрій Гусак, настоятель парафій Пророка Іллі в с. Грем'яче, Покрови Пресвятої Богородиці в с. Озеро Ківерецького дек.

20 червня

День висвяти: 25 років тому, 1999-го, – священник Андрій Гусак, настоятель парафій Пророка Іллі в с. Грем'яче, Покрови Пресвятої Богородиці в с. Озеро Ківерецького дек.;

20 років тому, 2004-го, – священник Валерій Братунь, настоятель парафій Святителя Миколая Чудотворця в с. Колодяжне, в с. Волошки, Апостола Йоана Богослова в с. Будище Ковельського дек.

21 червня

День особливої події: 20 років тому, 2004-го, – створення пресслужби єпархії.

День народження: 45 років тому, 1979-го, – протоієрей Юрій Хлопецький, настоятель парафій Архістратига Михаїла в с. Одеради, в с. Білосток Луцького райдек.

27 червня

День висвяти: 30 років тому, 1994-го, – протоієрей Сергій Коць, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона в с. Рованці Луцького райдек., каплиці Благовірних князів страстотерпців Бориса і Гліба при Волинському обласному військкоматі.

День народження: 60 років тому, 1964-го, – протоієрей Володимир Подолець, староста кафедрального собору Святої Трійці.

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайта pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ОГОЛОШЕННЯ

Відкрито збір підписів на присвоєння звання Героя України випускникові ВПБА

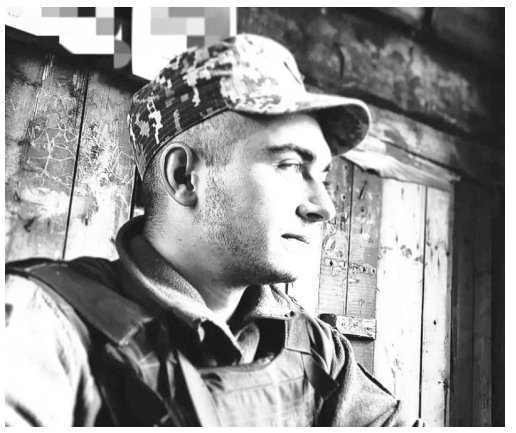

З таким проханням звернулась до всіх небайдужих родина полеглого захисника Олександра Цикуна.

На сайті Президента України зареєстровано відповідну петицію його матері. «Після повномасштабного вторгнення 24.02.2022 року був направлений захищати Київ. Мужньо давав відсіч ворогам під час нелегких боїв під Гостомелем. 22 березня 2022 року бригада мого сина виїхала на бойове завдання, там їх накрили "Градами". Семеро людей були поранені, а двоє загинули. Серед них – мій син Цикун Олександр. Для нас це велика втрата. Він був хоробрим, відважним, життєрадісним, вправним і мужнім воїном», – ідеться в петиції.

Олександр Цикун посмертно удостоєний ордена «За мужність» III ступеня, але заслуговує і на найвищу державну нагороду – Герой України, вважають ініціатори збору підписів.

Підтримати звернення можна проголосувавши на сайті petition.president.gov.ua.

Богословська академія започаткувала регентсько-дяківські курси

На базі Волинської православної богословської академії відкрили онлайн-навчання для регентів, дяків і читців.

Перше заняття 26 березня розпочали з молитви «Царю Небесний», яку прочитав інспектор академії і відповідальний за проведення курсів священник Дмитро Панасюк. Опісля слово взяв митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Владика побажав усім успіхів, удосконалення, отримати відповідний професійний рівень та закликав на присутніх Господнє благословення.

Про богослужбовий устав та церковну літературу розповів викладач протоієрей Василь Клочак. Він, зокрема, пояснив, що це за книги, коли їх треба використовувати.

Такі зустрічі проводять щотижня. З усіх питань, пов'язаних із регентсько-дяківськими курсами, звертатися до о. Дмитра за номером тел. +380983833100.

ВПБА оголошує набір на сертифікатну програму за спеціальністю «Клінічне душпастирство»

За результатами успішного завершення програми учасникам буде присвоєно кваліфікацію «Капелан в охороні здоров'я».

Така сертифікатна програма насамперед буде цікавою для капеланів, які трудяться в медичних закладах на волонтерських засадах. Після проходження цього піврічного навчання вони зможуть працювати офіційно. Про це розповів викладач Волинської православної богословської академії, голова відділу з питань здоров'я та пастирської опіки медичних закладів єпархіального управління, медичний капелан протоієрей Назар Бабій, керівник курсу. «Є дуже великою потреба саме у капеланах в охороні здоров'я, оскільки в лікарнях перебуває багато військовослужбовців. Вони, а також їхні рідні, потребують психологічної підтримки та спілкування», – зазначив священник.

Це пілотний проєкт. Стартуватиме програма з вересня. Охочих закликають подавати заявки зараз, бо кількість місць обмежена. Усього планують залучити п'ятнадцять учасників. З ними працюватимуть різні фахівці – психологи, психотерапевти, богослови. «Курс буде поєднувати очне та онлайн-навчання. Під час дистанційної роботи учасників просимуть працювати з увімкненими камерами», – ділиться деталями керівник курсу.

Більше інформації про сертифікатну програму можна отримати на сайті *www.vpba.ua* або ж за номерами телефонів: +38 (0332)723212, +38 (0332)726072.

ПАЛОМНИЦТВА

11 травня – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Храм Віри, Надії, Любові, Софії – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Пожертва 400 грн. Необхідно мати дві посудини для освяченої води (за бажанням).

18 травня – до Малої Іловиці (село преподобного Амфілохія Почаївського) та джерела Праведної Анни. Пожертва 550 грн.

19 травня – до Манявського скиту та Угорницького Спасо-Преображенського монастиря. В програмі також: Манявський водоспад; Спасо-Преображенський монастир; цілюще джерело Дзвіньоха; криниця Святого Духа біля Галича; Блаженний камінь. Виїзд – 1 о 05.00. Повернення – о 23.30. Пожертва 1500 грн. Необхідно мати посуд для освяченої води та одяг для занурення (за бажанням).

24–26 травня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків, Величка. Виїзд 24 травня о 7.00. Зголошуватися не пізніше ніж за п'ять днів. Пожертва – 150 євро.

1–2 червня – до святинь Києва: Михайлівський Золотоверхий, Феодосіївський монастирі, Володимирський собор, Видубицький монастир, Печерська лавра, Введенський монастир, Софіївський собор. Пожертва 2200 грн.

5–12 червня – до святинь Стамбула і Сучави з відвідуванням Фанару, Принцевих островів, термальних джерел. У вартість включено: проживання, 2-разове харчування, страховка, трансфери, екскурсії, супровід професійного гіда. Зголошуватися не пізніше ніж за тиждень. Пожертва 550 дол.

14–21 червня – до святинь Греції + м. Барі (Італія) (літаком).

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

ТОЧКА ЗОРУ

Закінчення. Початок на с. 6

громадянське суспільство, яке вже не дозволить бути тому, що було вчора. Щоб завтра ми почали творити таку країну, аби нікому навіть у голову не прийшло, що можна прийти зі своїм чоботом і наводити тут свої порядки. Дай, Боже, і я як священник, як громадянин цієї країни молюся, щоб Господь дав нам цієї пам`яті. Тому що ціна за неї дуже велика.

Роль священника інколи непомітна в житті суспільства. Але через церкву проходять жінки, які отримали листи, що пропав безвісти чоловік, син, брат... У церкві чекаємо на тіло Героя разом із жінками. Все це проходить через церкву, і приємного тут мало. Але Бог дає сили, щоб це тримати і рухатися далі.

Часто до священника приходять із докором: де твій справедливий Бог, чому Він допустив те, що сталося, чому помирають невинні, чому вмер мій син, чоловік? І цей докір б'є повністю по тобі, інколи дуже важко, і не знаходиш слів відповісти…

– Посттравматичний синдром – чим він загрожує?

– Перші хвилі його вже є, і це загрожує тим, що військові повернуться до нас і будуть конфліктні ситуації в сім'ях, у громадах. От зараз ми намагаємося відновити нашу святиню, проводимо грантову роботу. Одна з наших помічниць каже: а може, ми не туди спрямовуємо кошти? А я відповідаю, що стовідсотково туди кошти спрямовуємо. Зараз війна в окопах, але вона продовжиться у людських душах. Вже сьогодні є багато хлопців, які приходять і кажуть, що хочуть у нас пожити. І це не одиничні випадки, їх десятки. А в монастирі немає де їх поселити. Тому такий простір ми створюємо. Про це має думати і держава. Бо нас чекає навіть не епідемія, а пандемія, лавина…

Я спілкувався з командиром одного підрозділу, а він сказав, що ми на війні, ми на адреналіні, але він уже боїться, як повертатися до мирного життя. Він навіть зробив зауваження, щоб я не вчив солдатів воювати. Я одразу не зрозумів. Він сказав, що хлопці вміють це робити і без нас. А нам потрібно їм лише нагадати в темряві війни про світло. Бо це люди, яким завтра повертатися у сім'ї, громади. І якщо ми, священнослужителі, цього не робитимемо, це буде катастрофа.

– Ворог використовує церкву і Бога у своїй пропаганді. Які емоції у Вас це викликає?

– Огиду! Те, що ми сьогодні бачимо в Росії, що вони говорять про «священну війну» проти України, – це криза планетарного масштабу. Ціла [помісна] церква, а патріарх уособлює собою церкву, – відійшла від Христа. У його зверненні він ніде не згадує Ісуса. У нього тепер інший бог – Росія. І криза полягає в тому, що це велика православна церква – а нею керують невіруючі люди. Бо людина, яка вірить у Бога, – має страх Божий. А коли зло робиться системно, відверто – це їхня біда. Вони мають невіруючого «патріарха».

– У Волинській області декілька десятків випадків, коли в громадах, які доєдналися до ПЦУ, лишилася меншість на чолі зі священником Московського патріархату, які начебто будують нові храми. Іноді вони будуються з такою високою швидкістю... На Вашу думку, для чого це робиться?

– На мою думку, це робота Служби безпеки України. Всі знають, особливо у селах, що раз на квартал чи раз на рік збирають на щось гроші, і завжди їх не вистачає, щоб щось перекрити, щось зробити. Системно 30 років щось не вистачало – і раптом манна з неба: в кожному селі, де залишилася меншість, поз'являлися доволі пристойні будиночки, які за рік поосвоювали 2–3 мільйони. Ми постійно в монастирі будуємося, я вмію рахувати, скільки коштують будівельні матеріали. І як люди, громади, які кількісно зменшилися, які до цього 30 років нічого не мали, нічого їм не вистачало, раптом сьогодні їм вже всього вистачає і в них усе є. Це означає, що хтось їх фінансує, свідомо фінансує для того, щоб зберегти мережу. Тому що коли є мережа, коли є навіть дві-три сім'ї, які вірні твоїй ідеї, ти обов'язково будеш знати і про все, що робиться на тій території і в тій громаді. І тут вже виникає питання, яка саме інформація і кого буде цікавити? З досвіду окупованих територій ми знаємо, яка інформація цікавить. Коли приходили до людей, колишніх атовців, колишніх волонтерів, і казали: «Виходь, принось, віддай рушницю». Коли люди казали, що «в мене нічого нема», їм відповідали: «Ми знаємо, що в тебе є». Звідки люди, які приїхали з Росії, з ФСБ, у якесь забите українське село, знають, в яку хату йти, хто яких принципів і далі дотримується і що в нього в хаті є? Ну звичайно, це зробили сусіди, ті такі «невинні» сусіди, які сьогодні теж чи на День Незалежності у вишиванках і кажуть: «ні, ми жодного стосунку до Москви не маємо».

– Тобто це на випадок, якщо загарбники дійдуть на Волинь?

– А ви думаєте, що на Волині немає тих, хто чекає Росію? Вони є і вони її чекають. Вони мовчать. Просто мовчать.

– Одна з останніх новин, що у так званій єпархії в Бердянську керівний склад повністю оновили і тепер там священнослужителі з Чуваської республіки.

– Ті, хто чекає і думає, що нарешті буде і тут «Трієдіная Русь» із тими «справедливими слов'янськими нравами і законами», вони дуже глибоко помиляються. Я думаю, що багатьох відправлять освоювати незаселений Сибір, у кращому випадку.

– А щоб і надалі зберегти нашу державу, що потрібно робити?

– Треба бути добрими християнами, навіть коли важко. Господь казав: «без Мене ви не можете робити нічого». І тут ти просто піднімаєш очі до неба і кажеш: я не можу, але от апостол Павло казав, що підтримка в Тому, Хто мене підкріпляє, – в Ісусі Христі. Господи, дай мені сили! І треба йти і йти вперед. Ставити собі за мету не просто перемогти, а перемогти ще того внутрішнього ворога, який завтра підніме голову, побіжить на ефір, який на кожному мітингу буде розказувати, що любив Україну і донатив, – цього буде дуже багато. Нам важливо проявити навіть жорсткість, щоб із такими проявами боротися. Тому що у нас на цій війні вже більше ніж достатньо Героїв. Ми їх знаємо в обличчя і нам потрібно про них не забувати. Нам жити і будувати свою країну. І все у нас буде добре. Я в цьому переконаний!

Олена МАЮК

ЧУДО

У ЦЕРКВІ СЕЛА ШКЛИНЬ ЗАМИРОТОЧИЛИ ДВІ СТАРОВИННІ ІКОНИ

Особлива подія сталася у храмі Благовірних князів-страстотерпців Бориса і Гліба (Горохівське благочиння, Луцький район). Мироточіння образів проявилося під час служби.

Як краплі мира витікають з очей Богородиці під час молебню за воїнів, помітив парафіянин. Він з дружиною біля ікони Божої Матері молився за здоров'я сина, який нині воює.

Замироточили одразу два образи Діви Марії з Дитятком. Обидва – старовинні, сімнадцятого століття, як повідомив настоятель парафії протоієрей Михайло Стрільчук.

У цьому храмі таке дивовижне явище відбувається уже не вперше. Два роки тому замироточили три ікони, а також хрест у вівтарі. Запашне миро на них помітив 13-річний паламар.

Отець Михайло називає мироточіння ікон у храмі промислом Божим. «Це все воля Божа. Ми завжди стараємося бачити у цьому знаки. Тим паче у такі складні часи. Ми б дуже хотіли, щоб це мироточіння було знаком миру та швидкої перемоги», – зауважує священник. Крім того, він помітив: миро на іконах постійно з'являється саме під час молебнів, а також акафіста, тоді як під час Літургії не завжди. За словами настоятеля парафії, за ці два роки у їхньому храмі значно побільшало паломників. Помолитися біля ікон, які мироточать, їдуть віряни не лише з Волині, але й Рівенщини.

Храм на честь Бориса і Гліба, одних із перших давньоруських святих, зведено у с. Шклинь дванадцять років тому. Раніше тут стояла церква, яку спорудили ще у 1864-му (теж Борисо-Глібська, але престольний празник у селі – на Покрову, бо, ймовірно, ще давніший храм тут був Покровським). Обидві ікони, які замироточили, за припущенням настоятеля, – саме із тієї старовинної церкви. За «совєтів» святиню переробили в музей атеїзму. Коли її врешті було повернуто православним, будівля, на жаль, виявилася непридатною. У 2019 році парафія перейшла в лоно Православної Церкви України. Відтоді громаду очолює отець Михайло Стрільчук. Вона об'єднує близько тисячі парафіян із двох сусідніх сіл – Шклинь та Шклинь-2.

Тетяна ХОМИЧ

ВИВЧАЄМО БІБЛІЮ

ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСІННЯ: ЧОМУ СЛОВА ЄВАНГЕЛІСТІВ РІЗНЯТЬСЯ?

У Євангеліях є місця, які не зовсім узгоджуються чи навіть певною мірою суперечать одне одному в різних апостолів. До таких належить і розповідь про Христове воскресіння, аналіз якої у чотирьох різних варіантах ми проведемо.

Воскресіння описують усі чотири євангелісти, але по-різному. Авжеж, вони доповнюють один одного подробицями. Та при ближчому розгляді виявляються й деякі серйозні розбіжності. Розглянемо їх ніби через збільшувальне скло.

Матфей описує ранній, ще до сходу сонця, недільний прихід мироносиць до гробу Ісуса Христа, тому що вони застають ще й охорону, і камінь, поки що не відвалений від входу. Пізніше, хутко повертаючись із радісною звісткою до Єрусалима, вони, на свій подив, бачать і Самого воскреслого Господа, та, приступивши, «припали до ніг Його і вклонились Йому» (Мф. 28:9). Ісус же закликає їх передати братам Його, що чекатиме їх у Галілеї (Мф. 28:10).

Євангеліст Марк описує ті ж самі події трохи по-іншому. По-перше, сонце вже зійшло, а серед жінок бачимо, крім Марії Магдалини та «іншої Марії» (Марії Якової), ще й Саломію (матір Івана Богослова), котрі застають гріб відкритим і входять до нього. Там вони бачать юнака, одягненого в біле, який говорить про воскресіння Христове і закликає повідомити Його учнів та Петра, що Він іде в Галілею. Мироносиці прямо-таки біжать від гробу, нікого вже не бачать і нікому нічого не розповідають, бо дуже перелякані. На додаток Марк зазначає, що найперше Христос з'явився Марії Магдалині, а потім двом учням дорогою та одинадцятьом (бо зрадника Юди між ними вже не було) (див. Мк. 16:14; Лк. 24:36; Ів. 20:19).

За євангелістом Лукою, серед мироносиць були: Марія Магдалина, Іванна, Марія, мати Якова та інші жінки. Гріб також уже відкритий, вони також входять усередину, тіла не бачать (див. Лк. 24:10). Та раптом з'являються два мужі в білих одежах і заспокоюють жінок звісткою про Христове воскресіння та згадкою про Сина Людського. Вони повертаються і розповідають про все одинадцятьом, після цього Петро біжить до гробу і, нахилившись, бачить тільки покривала (Лк. 24:1–12).

Зовсім одмінну від синоптиків (тобто перших трьох євангелістів) розповідь тих самих подій читаємо в Івана Богослова. Рано-вранці, ще вдосвіта, прийшла до гробу сама лише Марія Магдалина. Гріб уже відкритий; вона, думаючи, що тіло хтось украв, збентежена біжить до Петра й Івана і розповідає їм про це. Вони біжать до гробу і входять туди: спочатку Петро, котрий прибіг другим, а за ним Іван, котрий прибіг першим, і, побачивши плащаницю та хустку, що лежала осторонь, увірував у Христове воскресіння. Апостоли повертаються до себе, а Марія залишилася й невтішно плакала. Нахилившись до гробу, бачить двох ангелів, з котрими ділиться своїми сумнівами. Обернувшись, бачить Ісуса, але думає, що то садівник, і запитує, де він поклав Господа. Почувши своє ім'я, Марія впізнає Христа, проте Він не дозволяє доторкнутись до Себе. Потім наказує їй іти до Його братів (цебто учнів та апостолів) і сказати, що Він іде до Отця; Марія це виконала (Ів. 20:1–18).

Спробуємо проаналізувати та підсумувати вищесказане. Деякі богослови стверджують: помічені розбіжності зумовлені тим, що до гробу йшли в різний час різні групи жінок, тому й описи цих подій у різних євангелістів різняться. Частково вони праві. Але справа тут ще й у тім, що, як нам здається, всі ці жінки ще й бачили, так би мовити, різного Христа. У Матфея процес з'єднання Сина Людського та Сина Божого після воскресіння вже завершений, бо на хресті вмирав Син Людський. У Марка про воскреслого розповідається тільки заочно. У Луки, як і в Матфея, до Христа можна доторкнутись, а не впізнають Його тому, що очі в них були «стримані». В Івана ж перше явлення Христа – Марії Магдалині – як Сина Людського відбулося після воскресіння, у новому, духовному тілі. Та Христос називає Своїх учнів уже братами, а не друзями (пор. Лк. 12:4).

Протоієрей Леонтій ТОЦЬКИЙ

КРИК ДУШІ

ОБМАН

На великодню гостину Юхим із дружиною майже летів на крилах. Знав достеменно, що в кума «причаститься» за повною програмою, адже кума працює шеф-кухарем у ресторані, визнана і дипломована майстриня святкового столу, тож буде вишуканий набір смачних страв. Та й після посту пора б уже розговітися по-справжньому, на те він і празник. Кум звеселить байками-анекдотами, бувальщинами – професіонал-розмовник, працює актором у театрі. Будуть ситими, задоволеними і з гарним настроєм.

Зайшли, обмінялись вітаннями. Похристосувалися. Вручили пасочки, крашанки, подаруночки. Щоправда, з кухні якось незвично не чулося смачних ароматів. Мабуть, щось із нюхом. Ще не повернулися гострі відчуття-рецептори після коронавірусу. Аж ось і світлиця, розкішний стіл, гарні, аж занадто привабливі страви – ковбаси, шинки, поросятко з хроном, фарширована щука, яблука, груші, рожеві грона винограду…

Налили. Випили. Не відчули міцності горілки (гм, вода?). Взялися до страв. Але що це? М'ясні закуски – театральна бутафорія! Навіть фарширована рибина – із суцільного розфарбованого гіпсу… Фрукти теж нахабно виблискують

штучністю майстра-бутафора, а кум не вгаває зі сценічною майстерністю оповідок… Це сон чи кумедний розіграш ласого на видумки театрального артиста?

Гості ніяково перезирнулися і врешті Юхим, кашлянувши в кулак, підвівся з-за столу і мовчки попрямував до дверей. За ним, зберігаючи етикет, подалась благовірна дружина. Трапезу завершено. Скрипнули двері і господар почав збирати в коробку театральну продовольчу атрибутику. Знадобиться для іншого разу. Правда, вдруге ця історія з кумом явно не пройде. Надто Юхим любить усе натуральне, смачне, запашне і привабливе. Словом – гурман.

Та хіба таке могло трапитись із поважними людьми та ще й за святковим столом? – здивується читач. Не може цього бути! Це ж як треба не поважати гостей, щоби таке вчинити!

А пригадаймо великодні поминальні дні, коли ми йдемо на кладовище в гості до померлих рідних, аби віддати їм свою любов і шану. Ми йдемо і здебільшого багато із нас несуть гарні вишукані квіти… із пластмаси, пластику, гіпсу. Всі ці прикраси файно розмальовані й так нагадують справжні. Єдиний раз на рік масовий похід до живих душ («Бог же не є Бог мертвих, а живих. Бо в Нього всі живі» – Лк. 20:38) – і з мертвими квітами! Мабуть, наші родичі, душі яких перебувають на небесах, ніяково полишають місця свого погребіння і, не попрощавшись, направляються до дверей, що ведуть у Царство Боже.

Віталій КЛІМЧУК

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ
Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт *pravoslaviavolyni.org.ua* – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної церкви України

Ідентифікатор Медіа R30-02196. Рішення Нацради № 1754 від 11.12.2023 р
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)
Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligraftip_lutsk@ukr.net
Зам. № 1341 Наклад 1020 пр. Передплатний індекс: 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ
43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsystoriia@ukr.net
Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віцеканцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net Сайт – *pravoslaviavolyni.org.ua* *info@pravoslaviavolyni.org.ua*
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО.
pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіальні відомості». *hazeta.vyev@gmail.com*
Телестудія «Собор» – головний редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. *blago@ukr.net*
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 *kljuchi@ukr.net*

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА
Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, *garasd100@gmail.com*

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
Голова – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЄПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї
протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ
Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
Голова – ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10